

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم پایه
گروه ریاضی

عنوان پایان نامه :

یک روش جدیدی برای حل معادلات انتگرالی دیفرانسیلی فردヘルم

پایان نامه :

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته ریاضی کاربری

مؤلف :

مریم دهشتی کلارداد

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر حمید مسگرانی

استاد مشاور :

سرکار خانم دکتر خدیجه احمدی آملی

تقدیم به :

پدر و مادر مهربانم

تقدیر و تشکر

به نام یگانه دادار جهان آفرین که ستایشش، شرف بندگی است و اطاعت‌ش ، دستیابی به زیبایی ها و خوبیهای خدای را سزا که رب جهانیان است و مربی دانای کامل مطلق. و از این روست که علم و عالم و معلم و استاد را ارج نهاده است، چنان که در سخن گوهر بار مولای متقيان می‌شنویم که هر آنکس به من کلمه ای بیاموزد مرا بنده خویش نموده است.

بر خود لازم می‌دانم از زحمات بی دریغ و راهنمائیهای ارزشمند استاد ارجمند جناب آقای دکتر مسگرانی که جهت تهیه و تدوین این رساله مرا یاری نموده اند، سپاسگزاری نمایم.

چکیده

معادلات دیفرانسیلی و تفاضلی اهمیت و کاربرد فراوانی در مسائل علمی و مهندسی دارند، در روند حل دسته‌ای از آن‌ها به معادلاتی برخورد می‌کنیم که مجھول زیر علامت انتگرال ظاهر می‌شود به این‌گونه معادلات، معادلات انتگرال گوئیم.

در این پایان نامه روش بسط سری تیلور برای حل معادلات انتگرالی تفاضلی فردھلم با ضرایب متغیر و شرایط مرکب به کار گرفته شده است. برای رسیدن به این هدف یک روش ماتریسی جهت تعیین ضرایب متغیر مطرح است. این روش روی بسط تیلور در معادله تفاضلی و سپس با جایگزینی فرم‌های ماتریسی آن روی معادلات داده شده، بنا نهاده شده است. بنابراین با حل معادله ماتریسی می‌توان ضرایب مجھول تیلور را تقریب زد و به کمک آن جواب معادله را نیز به صورت تقریبی با دقت مناسب محاسبه کرد. البته این ایده در معادلات دیفرانسیلی انتگرال فردھلم و ولترا نیز مورد استفاده قرار گرفته که در پایان نامه به آن اشاره شده است.

فهرست مندرجات

۱	معادلات انتگرال	۲
۱.۱	تعاریف و پیش نیازها	۲
۲.۱	قضایای باناخ وهیلبرت	۴
۱.۲.۱	فضاهای باناخ وهیلبرت	۴
۳.۱	زیرفضاهای چگال	۶
۴.۱	عملگرهای خطی	۶
۵.۱	تاریخچه معادلات انتگرال	۸
۶.۱	دسته بندی معادلات انتگرال	۱۰
۷.۱	قضایای کلاسیک فردھلم	۱۲
۸.۱	هسته های خاص	۱۵
۹.۱	روش تجزیه آدومیان برای حل معادلات انتگرال فردھلم	۱۶
۱۰.۱	روش تجزیه اصلاح شده برای حل معادلات انتگرال فردھلم	۱۹

۲۲	روش تجزیه آدومیان برای حل معادلات انتگرال ولترا	۱۱.۱
۲۵	روش تجزیه اصلاح شده برای حل معادلات انتگرال ولترا	۱۲.۱
۲۷		۱۳.۱ کاربرد
۲۹		۱.۱۳.۱ مدل ریاضی
۳۰		۲.۱۳.۱ مدل گرانش
۳۲	جواب‌های چندجمله‌ای تیلور برای معادلات انتگرالی ولترا	۲
۳۲		۱.۲ مقدمه
۳۳	روش حل معادله انتگرالی ولترا	۲.۲
۳۷		۲.۲ مثال‌های عددی
۴۲	روش تیلور کالوکیشن برای حل معادلات انتگرالی تفاضلی فردھلم—ولترا	۳
۴۲		۱.۳ مقدمه
۴۳	روابط اساسی ماتریس	۲.۳
۴۵	نمایش ماتریسی بخش‌های تفاضلی $D_1(x)$ و $D_2(x)$	۱.۲.۳
۴۷	نمایش ماتریسی برای بخش‌های فردھلم و ولترا $V(x)$ و $F(x)$	۲.۲.۳
۵۰	ارائه روش	۳.۳
۵۱	نتایج عددی	۴.۳
۵۷	حل معادلات انتگرالی دیفرانسیلی فردھلم توسط چندجمله‌ای های تیلور	۴
۵۷		۱.۴ مقدمه

۵۸	روابط اساسی ماتریس	۲.۴
۶۵	ارائه روش	۳.۴
۶۸	نتایج عددی	۴.۴
۷۴	حل معادلات انتگرالی تفاضلی فردholm توسط یک چندجمله‌ای جدید	۵
۷۴	مقدمه	۱.۵
۷۵	روابط بنیادی ماتریس	۲.۵
۷۹	روش حل	۳.۵
۸۱	مثال‌ها	۴.۵
۸۶	نتایج	۵.۵
۸۸	منابع	
۹۱	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	

فهرست جداول و برنامه‌های کامپیوتری

۴۱	جدول ۱.۲
۴۱	جدول ۲.۲
۵۴	جدول ۱.۳
۵۶	جدول ۲.۳
۷۰	جدول ۱.۴
۷۳	جدول ۲.۴
۸۴	جدول ۱.۵
۸۵	جدول ۲.۵
۸۵	جدول ۳.۵
۸۷	جدول ۴.۵
۹۴	برنامه کامپیوتری

فصل ۱

معادلات انتگرال

۱.۱ تعاریف و پیش نیازها

تعریف ۱.۱.۱ به هر عضو x از فضای برداری X روی میدان F یک عدد حقیقی نامنفی نسبت می‌دهیم و آنرا نرم x می‌نامیم و با نماد $\|x\|$ نمایش می‌دهیم به طوری که

$$\bullet \text{ به ازاء هر } x \in X \text{ داشته باشیم } \|x\| \geq 0$$

$$x = 0 \iff \|x\| = 0$$

$$\bullet \text{ به ازاء هر } a \in F \text{ و } x \in X \text{ داشته باشیم } \|ax\| = |a|\|x\|$$

$$\|x\| = |\alpha| \|x\|$$

• نامساوی مثلثی برقرار باشد یعنی به ازاء هر دو عضو x, y از X نامساوی زیر برقرار باشد

$$\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$$

بنابراین X را یک فضای برداری نرم دار می‌نامیم. عدد نامنفی $\|x - y\|$ را فاصله بین دو نقطه x, y می‌نامیم.

مثال ۱ . در \mathbb{R}^n نرم بردار $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)^T$ را به صورت

$$\|x\| = \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right)^{\frac{1}{2}}$$

تعریف می‌کنیم. این نرم به خصوص را نرم اقلیدسی می‌نامیم. به طور کلی برای هر عدد صحیح $1 \leq p \leq \infty$ می‌توانیم یک نرم به صورت

$$\|x\|_p = \left(\sum_{i=1}^n |x_i|^p \right)^{\frac{1}{p}}$$

تعریف کنیم. فضای \mathbb{R}^n با $\|\cdot\|_p$ نرم را گاهی با \mathbb{R}_p^n نشان می‌دهیم. همان فضای n بعدی است اما انتخاب‌های دیگری برای p نیز مهم است. در حالت $1 \leq p < \infty$

$$\|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i|$$

در اینجا طول بردار توسط مجموع بزرگی مؤلفه‌هایش اندازه‌گیری می‌شود. امکان دیگر استفاده از بزرگی مؤلفه‌ای از x است که دارای بیشترین مقدار از حیث قدر مطلق باشد پس

$$\|x\|_\infty = \max_{1 \leq i \leq n} |x_i|$$

این نرم معمولاً نرم ماکریم یا نرم بینهایت خوانده می‌شود.

تعریف ۲.۱.۱ مجموعه تمام توابع $x(t)$ را که انتگرال

$$\int_a^b |x(t)|^p dt$$

برای آنها وجود داشته باشد (یعنی $\int_a^b |x(t)|^p dt < \infty$) یک فضای برداری است و با نماد $L_p[a, b]$ یا L_p نشان داده می‌شود و مجموعه تمام دنباله‌های نامتناهی \dots, x_1, x_2, \dots از اعداد حقیقی را که در شرط

$$\sum_{i=1}^{\infty} |x_i|^p < \infty$$

۲. قضایای باناخ و هیلبرت

صدق کنند نیز یک فضای برداری تشکیل می‌دهد و آن را با نماد L_p نشان می‌دهیم.

تعريف ۳.۱.۱ مجموعه اعضای x_1, x_2, \dots از یک فضای برداری نرم دار X ، بسته یا کامل در X نامیده می‌شود اگر هر عضو دلخواه x از X توسط یک ترکیب خطی متناهی از x_1, x_2, \dots به طور دلخواه تقریب زده شود. یعنی برای هر $x \in X$ و $\epsilon > 0$ ، اسکالر $\alpha_1, \alpha_2, \dots$ وجود داشته باشند به‌طوری‌که

$$\left\| x - \sum_{i=1}^n \alpha_i x_i \right\| < \epsilon$$

اگر $\{x_i\}$ در X بسته باشد و ضمناً مستقل خطی نیز باشد (یعنی هر زیرمجموعه متناهی از آن مستقل خطی باشد) در این صورت می‌گوییم x یک پایه برای X است و می‌نویسیم

$$x = \sum_{i=1}^{\infty} \alpha_i x_i$$

فضاهایی که دارای بعد شمارا (یا متناهی) باشند فضاهای جدایی پذیر نامیده می‌شوند.

۲.۱ قضایای باناخ و هیلبرت

۱.۲.۱ فضاهای باناخ و هیلبرت

تعريف ۱.۲.۱ فرض کنید X یک فضای خطی حقیقی یا مختلط باشد. تابع $(0, \infty] : X \rightarrow \|\cdot\|$ را نرم گوییم

هرگاه

$$\|x\| = 0 \Leftrightarrow x = 0 \quad (1.1)$$

$$\|\lambda x\| = |\lambda| \|x\| \quad \forall x \in X, \lambda \in \mathbb{R} \text{ or } \mathbb{C} \quad (1.2)$$

$$\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\| \quad \forall x, y \in X \quad (1.3)$$

و $(\|\cdot\|, \cdot)$ را فضای خطی نرم دار می‌نامیم.

تعريف ۲.۲.۱ فضای خطی نرم دار $(\|\cdot\|, \cdot)$ را کامل گوییم هرگاه هر دنباله کشی در X همگرا باشد که در این صورت X را فضای باناخ می‌نامیم.

مثال‌هایی از فضاهای باناخ عبارتند از $L_1(D), L_2(D), C(D)$ که در آن $D \subseteq \mathbb{R}^n$ دامنه تعریف است و داریم

$$C(D) = \{f : f \text{ در دامنه } D \text{ پیوسته است} \quad \|f\|_\infty = \sup\{|f(x)| : x \in D\}$$

$$L_1(D) = \{f : f \text{ روی } D \text{ انتگرال پذیر لبگ است} \quad \|f\|_1 = \int_D |f(x)| dx$$

$$L_2(D) = \{f : f^\gamma \in L_1(D) \quad \text{اندازه پذیر و} \quad \|f\|_2 = [\int_D |f(x)|^\gamma dx]^{\frac{1}{\gamma}}$$

تعريف ۳.۲.۱ فضای باناخ X را فضای هیلبرت می‌نامیم هرگاه یک ضرب داخلی $\langle \cdot, \cdot \rangle$ روی $X \times X$ تعریف شود. مهم‌ترین فضای هیلبرت در بحث معادلات انتگرال، فضای $L_2(D)$ است که در آن ضرب داخلی به فرم

$$\langle f, g \rangle = \int_D f(x)\bar{g}(x)dx \quad \forall f, g \in L_2(D)$$

می‌باشد.

۳.۱ زیرفضاهای چگال

تعريف ۱.۳.۱ فرض کنید $A \subseteq X$ که X فضای باناخ است. اگر $\bar{A} = X$ (بستار A) باشد آن‌گاه A را در X

چگال می‌نامیم. هم‌چنین اگر A زیرفضای X باشد در این صورت A زیرفضای چگال X نامیده می‌شود.

قضیه ۲.۳.۱ A در X چگال است اگر و تنها اگر به ازای هر $x \in X$ و هر $\epsilon > 0$ عضوی مانند a از A موجود

$$\|x - a\| \leq \epsilon$$

باشد که \square برهان . [۴]

۴.۱ عملگرهای خطی

تعريف ۱.۴.۱ عملگر $A : X \rightarrow Y$ را که X, Y فضاهای خطی هستند، یک عملگر خطی می‌نامیم هرگاه به

ازای هر x_1, x_2 در X و اسکالار α, β

$$A(\alpha x_1 + \beta x_2) = \alpha Ax_1 + \beta Ax_2$$

تعريف ۲.۴.۱ فرض کنید X, Y فضاهای خطی نرم‌دار باشند، عملگر خطی A از X به Y را کراندار می‌نامیم

هرگاه $\|A\| < \infty$ که در آن

$$\|A\| = \sup \{\|Ax\| : \|x\| = 1\}$$

تعريف ۳.۴.۱ فرض کنید X, Y فضای خطی نرم دار باشند، عملگر خطی A از X به Y را پیوسته می‌نامیم

هرگاه برای هر دنباله $\{x_n\}$ در X که به x همگراست داشته باشیم

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|Ax_n - Ax\| = 0$$

قضیه ۴.۴.۱ عملگر خطی L پیوسته است اگر و فقط اگر کراندار باشد.

برهان . ابتدا فرض کنیم L کراندار باشد در این صورت

$$\|Lx - Lx_n\| \leq \|L\| \|x - x_n\|$$

بنابراین وقتی $x_n \rightarrow x$ پس $\|x - x_n\| \rightarrow 0$ و در نتیجه $\|Lx - Lx_n\| \rightarrow 0$ همه جا پیوسته است.

برای اثبات عکس مطلب فرض کنیم L در نقطه‌ای چون x پیوسته باشد در این صورت

$$U_n = (x - x_n) \rightarrow 0 \Rightarrow \|LU_n\| \rightarrow 0$$

L همچنین در صفر پیوسته است پس می‌توانیم $0 = \|Ly\|$ را طوری بیاییم که $1 \leq \|Ly\| = \delta$ باشد (برای هر y ای که

در رابطه $\delta < \|y\|$ صدق کند) بنابراین برای هر $x \neq 0$ داریم

$$\|Lx\| = \frac{\|x\|}{\delta} \left\| L \frac{\delta x}{\|x\|} \right\| \leq \frac{\|x\|}{\delta}$$

بنابراین L کراندار است و $\frac{1}{\delta} \leq \|L\|$

البته می‌توان گفت که هر عملگر خطی که تنها در یک نقطه پیوسته باشد همه جا پیوسته است.

۱.۵ تاریخچه معادلات انتگرال

می‌دانیم که معادلات دیفرانسیل و معادلات با مشتق‌ات جزئی اهمیت و کاربرد فراوانی در مسائل علمی و مهندسی دارند، در روند حل دسته‌ای از آن‌ها به معادلاتی می‌رسیم که مجھول در زیر علامت انتگرال هم ظاهر می‌شود. بویس ریموند^۱ اولین کسی بود که در سال ۱۸۸۸، نام معادله انتگرال را بر روی این‌گونه معادلات نهاد اما تاریخ اولیه معادلات انتگرال عملاً به زمان لاپلاس^۲ در سال ۱۷۸۲ بر می‌گردد.

او تبدیل انتگرالی $g(x) = \int_0^\infty e^{-xt} f(t) dt$ را برای حل معادلات تفاضلی خطی و معادلات دیفرانسیل به کار برداشت. به دنبال آن فوریه^۳ در سال ۱۸۲۲ و آبل^۴ در سال ۱۸۲۶ ضمن مطالعه مسائل فیزیکی و مکانیکی مانند انتقال حرارت و مسائل مکانیکی آبل به معادلاتی از قبیل

$$g(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty \sin(xt) f(t) dt$$

$$g(x) = \int_0^\pi (x-t)^{-\alpha} f(t) dt$$

برخوردنده که خود معادلاتی از نوع معادلات انتگرال می‌باشند.

پواسن^۵ در سال ۱۸۲۶ ضمن حل معادله مغناطیسی به معادلاتی مانند

$$f(x) = g(x) + \lambda \int_0^x k(x-t) f(t) dt$$

رسید که در آن $f(x)$ تابعی مجھول می‌باشد. او با بسط $f(x)$ به کمک یک سری توانی با پارامتر λ ، موفق به حل این معادله شد اما همگرایی این سری توسط ژوزف لیووول^۶ در سال ۱۸۳۷ نشان داده شد.

لیووول در حل برخی معادلات دیفرانسیل از معادلات انتگرال بهره گرفت (۱۸۳۲) و نیومن^۷ مسئله دیریکله^۸

Bois Reymond^۹

Laplace^{۱۰}

Fourier^{۱۱}

Abel^{۱۲}

Poisson^{۱۳}

Liouville^{۱۴}

Neumann^{۱۵}

Dirichlet problem^{۱۶}

فصل ۱ معادلات انتگرال

۱.۵ تاریخچه معادلات انتگرال

(تعیین تابع ψ روی مرز سطح S که در معادله لاپلاس $\Delta\psi = 0$ صدق می‌کند) را تبدیل به یک معادله انتگرال نمود (۱۸۷۰).

در سال ۱۸۹۶ پوانکاره، معادله انتگرالی $g(x) = f(x) + \lambda \int_a^b k(x,t) f(t) dt$ را در رابطه با معادله دیفرانسیل جزئی $\nabla^2 f + \lambda f = g(x,t)$ (معروف به معادله حرکت موج) به دست آورد.

ولترا^۱ در سال ۱۸۹۶ برای اولین بار نظریه عمومی معادلات انتگرال را ارائه نمود. در حدود سال‌های ۱۹۰۳–۱۹۰۰ ریاضی دانی به نام فردヘルم^۲ یک دسته بندی کلی از معادلات انتگرال خطی به شکل

$$g(x) = f(x) + \lambda \int_a^b k(x,t) f(t) dt$$

انجام داد که شامل دسته بندی خاصی از معادلات ولترا نیز بودند و تحقیقات وی جهت به دست آوردن جواب معادله (حرکت موج) منجر به ارائه قضایای فردヘルم، که از قضایای بنیادی در معادلات انتگرال هستند، گردید.

در ادامه این فرایند هیلبرت به تحقیق در مورد معادلات انتگرال پرداخت و در حل بسیاری از مسائل ریاضی فیزیک از معادلات انتگرال سود جست، یکی از کارهای مهم وی فرموله نمودن مسائل معادلات دیفرانسیل معمولی و معادلات دیفرانسیل با مشتقهای جزئی با شرایط مرزی و اولیه به صورت یک معادله انتگرالی است، بدین ترتیب حرکتی نو در حل این گونه معادلات به وجود آمد، قضایای فردヘルم در ابتدا برای هسته‌های پیوسته ارائه شدند ولی بعدها توسط افراد دیگری نظیر کارلمان^۳ و ریس^۴ برای هسته‌های کلی تر تعیین یافتند.

در اوایل نیمه دوم قرن بیستم، تحقیقات زیادی توسط هرمن ویل^۵ در رابطه با این که به ازای چه مقادیری از λ معادله انتگرال جواب دارد صورت گرفت. از آنجا که در حالت کلی حل دقیق بسیاری از معادلات انتگرالی امکان پذیر نبود، لزوم ارائه روش‌های تقریبی و عددی جهت حل معادلات انتگرال آشکار گشت و به خاطر مسائل کاربردی از قبیل معادلات منفرد در تئوری پتانسیل، فیزیک مکانیک، تئوری امواج والکترونیک، نیاز به نتایج عددی و شبوهای عددی بر روی کامپیوترها مسائلی از قبیل گرد کردن و انباشته شدن خطای پیش می‌آمد،

^۱ Volterra

^۲ Ivar Fredholm

^۳ Karleman

^۴ Race

^۵ Harmann Weyl

لازم بود همگرایی روش عددی مورد بحث قرار گیرد زیرا بسیاری از روش‌ها در تئوری همگرا بودند ولی در عمل این طور نبود، به همین دلیل روش‌های عددی که سرعت همگرایی آن‌ها بالا بود برای حل انواع معادلات انتگرالی ابداع گردید و مقالاتی در این زمینه بین سال‌های ۱۹۶۳ و ۱۹۸۷ ارائه شد که از آن بین می‌توان به مقالات فیلیپس، تومی، تیخانوف و دیگران اشاره کرد.

۶.۱ دسته بندی معادلات انتگرال

تعریف ۱.۶.۱ معادله انتگرال معادله‌ای است که در آنتابع مجھول در زیر یک یا چند علامت انتگرال ظاهر شود و این که خارج از علامت انتگرال نیز این تابع به چه صورتی باشد، منجر به انواع مختلف آن می‌گردد.

شکل کلی معادلات انتگرال را به صورت زیر تعریف می‌شود

$$a(x)f(x) - \lambda \int_a^x K(x,y)f(y)dy = g(x) \quad a \leq x \leq b$$

که در آن $a(x)$ و $K(x,y), g(x)$ توابع معلوم و $f(x)$ مجھول است. تابع $K(x,y)$ را هسته معادله انتگرال می‌نامند. معادلات انتگرال را بر حسب این که a, b چگونه باشند به سه دسته تقسیم می‌کنند

۱) اگر حدود انتگرال a, b اعداد ثابت باشند معادله انتگرال فردヘルم است.

۲) اگر b متغیر باشد معادله انتگرال ولترا خواهیم داشت.

۳) اگر حداقل یکی از حدود a, b نامتناهی بوده و یا هسته معادله انتگرال در یک نقطه دامنه نامعین باشد آن را معادله انتگرال منفرد می‌نامیم. به عنوان مثال معادله اول در مثال زیر معادله فردヘルم، دومی ولترا و سومی منفرد می‌باشد.

$$f(x) - 2 \int_0^1 (x+y)f(y)dy = \sin x \quad (1)$$

$$f(x) = \int_0^x \cos(y + f(y)) dy + e^x \quad (2)$$

$$\int_0^\infty \frac{e^{-y/x}}{x} f(y) dy = g(x) \quad (3)$$

در هر یک از معادلات انتگرال فرد هم، ولتاً یا منفرد نیز با توجه به ضریب $f(x)$ یعنی $a(x)$ سه حالت

مختلف داریم

۱) هرگاه در شکل کلی معادله انتگرال $\circ = a(x) f(y) dy = g(x)$ باشد یعنی معادله به صورت

$$\lambda \int_a^b K(x, y) f(y) dy = g(x)$$

باشد آن را نوع اول می‌نامیم.

۲) هرگاه $1 = a(x) f(y) dy = g(x)$ باشد معادله انتگرال به صورت زیر

$$f(x) - \lambda \int_a^b K(x, y) f(y) dy = g(x)$$

می‌باشد و آن را نوع دوم می‌نامیم.

۳) شکل کلی معادله انتگرال را نوع سوم می‌نامیم.

در معادله انتگرال اگر $\circ = g(x) f(y) dy = g(x)$ باشد معادله را همگن می‌نامیم پس در معادله همگن نوع دوم داریم

$$f(x) - \lambda \int_a^b K(x, y) f(y) dy = \circ$$

تعريف ۲.۱ اگر L یک عملگر خطی روی میدان F باشد و $\alpha \in F$ اسکالاری باشد که به ازای آن برداری V موجود باشد که $LV = \alpha V$ شود در این صورت α را یک مقدار ویژه یا مقدار مشخصه می‌نامیم. در

حالت خاص در معادله همگن نوع دوم داریم

$$f(x) = \lambda \int_a^b K(x, t) f(t) dt$$

با فرض $\frac{1}{\lambda} = \mu$ داریم

$$\int_a^b K(x, t) f(t) dt = \mu f(x)$$

یا در واقع $\mu f = Lf$ پس در معادله همگن دوم با یک مسئله مقدار ویژه روبرو هستیم. به مقداری از μ که به ازاء آن معادله انتگرال فوق جواب داشته باشد مقدار ویژه هسته می‌گوییم و تابع $f(x)$ متناظر با آن را تابع ویژه می‌نامیم. یک هسته ممکن است مقدار ویژه نداشته باشد و یا بیش از یک مقدار ویژه داشته باشد.

تعريف ۳.۶.۱ به مجموعه مقادیر ویژه هسته به همراه صفر طیف هسته $K(x, y)$ گفته می‌شود.

۷.۱ قضایای کلاسیک فردholm

در این قسمت مابه قضایای اساسی فردholm برای حل معادلات انتگرال می‌پردازیم. در اینجا تنها به ذکر صورت قضایا می‌پردازیم. برای توضیحات بیشتر به [۱۸، ۱۲، ۲] مراجعه شود.

تعريف ۱.۷.۱ دترمینان فردholm را به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$\begin{vmatrix} k(x_1, y_1) & k(x_1, y_2) & \dots & k(x_1, y_n) \\ k(x_2, y_1) & k(x_2, y_2) & \dots & k(x_2, y_n) \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ k(x_n, y_1) & k(x_n, y_2) & \dots & k(x_n, y_n) \end{vmatrix} = K \begin{pmatrix} x_1, x_2, \dots, x_n \\ y_1, y_2, \dots, y_n \end{pmatrix}$$

تعريف ۲.۷.۱ مینور فردholm را به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$D_n = \left(\begin{array}{c|c} x_1, x_2, \dots, x_n & \lambda \\ \hline y_1, y_2, \dots, y_n \end{array} \right) = k \left(\begin{array}{c} x_1, x_2, \dots, x_n \\ y_1, y_2, \dots, y_n \end{array} \right) + \sum_{p=1}^{\infty} \frac{(-\lambda)^p}{p!} \int \dots \int k$$

$$\left(\begin{array}{c} x_1, x_2, \dots, x_n, t_1, \dots, t_p \\ \hline y_1, y_2, \dots, y_n, t_1, \dots, t_p \end{array} \right) dt_1, \dots, dt_p$$

قضیه ۳.۷.۱ قضیه اول فردholm

معادله انتگرال فردholm ناهمگن زیر را در نظر می‌گیریم

$$f(x) = g(x) + \lambda \int K(x, y) f(y) dy$$

که در آن $f(y)$ و $g(x)$ توابع انتگرال پذیر هستند. این معادله جواب یکتای

$$f(x) = g(x) + \lambda \int \Gamma(x, y; \lambda) g(y) dy$$

می‌باشد که در آن

$$\Gamma(x, y; \lambda) = \frac{D(x, y; \lambda)}{D(\lambda)}, D(\lambda) \neq 0$$

به صورت خارج قسمت دو سری زیر است \circ

$$D(x, y; \lambda) = K(x, y) + \sum_{p=1}^{\infty} \frac{(-\lambda)^p}{p!} \int \dots \int k \left(\begin{array}{c} x, t_1, \dots, t_p \\ y, t_1, \dots, t_p \end{array} \right) dt_1, \dots, dt_p$$

$$D(\lambda) = 1 + \sum_{p=1}^{\infty} \frac{(-\lambda)^p}{p!} \int \dots \int k \left(\begin{array}{c} t_1, t_2, \dots, t_p \\ t_1, t_2, \dots, t_n \end{array} \right) dt_1, dt_2, \dots, dt_p$$

که هر دو به ازاء تمام مقادیر λ همگرا می‌باشند. جواب معادله همگن زیر برابر با صفر می‌باشد.

$$f(x) = \lambda \int K(x, y) f(y) dy$$